

KLASA: UP/I-344-07/19-01/31

URBROJ: 376-05-3-19-3

Zagreb, 9. svibnja 2019.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 4. i članka 35. stavka 1. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17), a u vezi sa člankom 18. stavkom 5. Pravilnika o univerzalnim uslugama u elektroničkim komunikacijama (NN br. 146/12, 82/14 i 41/16) u postupku pokrenutom na zahtjev Udruge za promicanje naselja Potirna-Nova, općina Blato protiv trgovačkog društva Hrvatski Telekom d.d., Roberta Frangeša Mihanovića 9 radi pristupa univerzalnoj usluzi, Vijeće Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, na sjednici održanoj 9. svibnja 2019. donosi

ODLUKU

- I. Utvrđuje se da je zahtjev Udruge za promicanje razvoja Naselja Potirna-Nova iz Potirne, općina Blato na otoku Korčuli za korištenje univerzalne usluge pristupa internetu s brzinama prijenosa podataka od najmanje 1 Mbit/s, razuman.
- II. Nalaže se trgovačkom društvu Hrvatski Telekom d.d., Roberta Frangeša Mihanovića 9, Zagreb, da u naselju Potirna na predjelu Uvale Poplat i Uvale Tri Porti, općina Vela Luka u roku od 90 dana od dana zaprimanja ove odluke omogući korištenje univerzalne usluge pristupa internetu s brzinama prijenosa podataka od najmanje 1 Mbit/s.
- III. Nalaže se trgovačkom društvu Hrvatski Telekom d.d., Roberta Frangeša Mihanovića 9, Zagreb da u roku 8 dana od dana postupanja po točki II. ove odluke dostavi Hrvatskoj regulatornoj agenciji za mrežne djelatnosti dokaz o istom.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) zaprimila je predstavku Udruge za promicanje razvoja naselja Potirna–Nova (potpisan od strane 109. stanovnika) naselja Potirna (dalje: korisnici) radi loše i nekvalitetne Internet i mobilne usluge na području naselja Potirna.

Udruga u bitnome navodi jako lošu i sporu Internet vezu, česte prekide do kojih dolazi tijekom komunikacije na području naselja Potirna i Nova i Triporti. Dalje navode, da su se u više navrata obraćali trgovačkom društvu Hrvatski Telekom d.d., Roberta Frangeša Mihanovića 9, Zagreb (dalje HT) da se problem otkloni ali to nije bilo učinjeno. Kako se stanovnici predmetnih naselja bave turizmom i Internet uslugu nude kao dio svog smještaja, zbog sporosti i prekida tih usluga često dolazi do neugodnosti s gostima te otkazivanja ljetovanja radi čega stanovnicima ovih naselja nastaje određena materijalna šteta.

U svrhu utvrđivanja činjeničnog stanja HAKOM je 20. studenog 2018. zatražio od HT-a:

- Očitovanje na navode iz predstavke.

- Podatke o pristupnoj mreži na predmetnom području.
- Tabelarni pregled smetnji u predmetnoj pristupnoj mreži unazad perioda od najmanje 1 godine.
- Izradu dokumenta „*Analiza silaznih i uzlaznih prijenosnih brzina po pojedinim kabelskim pravcima*“ PM Potirna.
- Pokrivenost predmetnog područja signalom mobilnih mreža obzirom na reljef predmetnog područja te sadašnje dostižljive prijenosne brzine te planove modernizacije te iste mreže u 2019. godine.

Analizom dostavljenih podatak za PM Potirna proizlazi da je ista realizirana sa tri kabelska pravca kabelima tipa TK 59-50 (kabeli s pjenastom polietilenskom izolacijom). Kabelski pravac PK-1 (kruta mreža) početnog je kapaciteta 150x4 te promjera vodiča 0,4mm. Prema dostavljenoj tehničkoj dokumentaciji najudaljeniji izvod je PK-01-012 i nalazi se na duljini od 4081m. Kabelski pravac PK-2 (mreža kombiniranog tipa) je početnog kapaciteta 150x4 („100+50“) te promjera vodiča 0,6mm. Na ovom kabelskom pravcu postoji nekoliko izvoda koji imaju izuzetno veliku duljinu pretplatničke petlje (dalje: p.p.). Detaljne analize su pokazale da pojedini izvodi imaju slijedeće duljine p.p.: PK 02-001 7081m, PK 02-018-01 7264m, PK 02-018-02 7137m, PK 02-018-03 7253m, PK 02-002 6929m, PK 02-003 6937m, PK 02-004 6819m, PK 02-005 6391m, PK 023-006 6628m i.t.d. Prethodno navedeni izvodi sa ekstremno dugačkim p.p. nalaze se na uvale Triporte i Poplat. Na kabelskom pravcu PK-03 koji je promjera vodiča 0,4 mm postoji 3 izvoda pri čemu je duljina p.p. svakog od njih pojedinačno značajno manja od 4 km.

Kad se prethodno navedene duljine izvoda svedu na ekvivalentnu duljinu p.p. promjera vodiča 0,4 mm množeći sa koeficijentom 0,66 (za detalje vidi Dodatak 14 Standardne ponude HT d.d. za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa od 23. ožujka 2018. str. 188) dobivaju se duljine p.p. koje su veće od 4 km i za koje nema podatka o prijenosnim brzinama u tablici prijenosnih brzina (vidi spomenuti Dodatak 14).

Slijedom toga bila su dana 19. veljače 2019. organizirana mjerenja u nepokretnoj i pokretnoj mreži kako bi se utvrdilo da li na lokacijama uvale Poplat i Triporte HT može pružiti univerzalnu uslugu. Mjerenja u nepokretnoj mreži obuhvatila su među ostalim mjerenja prijenosnih brzina (silazne/uzlaze) kao i mjerenja ključnih prijenosnih parametara pojedinih p.p. Mjerenja u pokretnoj mreži obuhvatila su mjerenja prijenosnih parametara (brzine za FTP i HTTP protokol te ping) za mobilne mreže tipa; GSM, UMTS i LTE. Predmetni rezultati mjerenja su sastavni dio ove Odluke. Treba naglasiti da su mjerenja napravljena tijekom zimskog perioda kad na predmetnom području živi relativnom malo stanovnika (izrazito turističko područje) pa rezultati mjerenja za pokretne mreže neće odražavati pravo stanje stvari, odnosno brzine će biti osjetno veće od onih koje bi se dobile mjerenjem u turističkoj sezoni kada na tom području boravi veliki broj turista (cca 1000) pa se ukupna dostupna brzina mobilnih mreže međusobno dijeli.

Na području uvale Triporte u nepokretnoj mreži izvršena su mjerenja sa slijedećih lokacija primarnih izvoda; PK 02-001 (u blizini adrese Triporte 15), PK 02-007 (u blizini adrese Triporte 70), PK 02-005 (u blizini adrese Triporte 80) i PK 02-003 (u blizini adrese Triporte 2) dok su mjerenja u pokretnoj mreži napravljena na lokacijama 8 mjernih točaka i to kako slijedi; MT1 (u blizini adrese Triporte 8), MT2 (u blizini adrese Triporte 19), MT3 (u blizini adrese Triporte 24), MT4 (u blizini adrese Triporte 16), MT5 (u blizini adrese Triporte 8), MT6 (u blizini adrese Triporte 49), MT7 (u blizini adrese Triporte 73) i MT8 (u blizini adrese Triporte 32).

Izmjerene silazne prijenosne brzine za sve parice svih izvoda nepokretne mreže imaju vrijednosti manju od 1 Mbit/s dok u pokretnoj mreži izmjerene brzine su manje za 3 mjerne točke; MT1 (u blizini adrese Triporte 8), MT2 (u blizini adrese Triporte 19) i MT8 (u blizini adrese Triporte 32). Slijedom ovog proizlazi da sigurno na lokacijama ove tri točke ni u zimskom periodu nije moguće pružiti univerzalnu uslugu.

Na području uvale Poplat u nepokretnoj mreži izvršena su mjerenja sa lokacije sekundarnog izvoda PK 02-018-01 (u blizini adrese Poplat 11) dok su mjerenja u pokretnoj mreži napravljena na 3 lokacije i to kako slijedi; MT1 (u blizini adrese Poplat 11), MT2 (u blizini adrese Poplat 35) i MT3 (u blizini adrese Poplat 52. Izmjerena prijenosna brzina sa lokacije sekundarnog izvoda PK 02-018-01 (nepokretna mreža) i mjerne točke MT3 je manja od 1 Mbit/s pa slijedi da se na određenom broju lokacija uvale Poplat (kao npr. Poplat 49, Poplat 50, Poplat 51, Poplat 52 i.t.d.) ne može pružiti univerzalna usluga brzine prijenosa 1 Mbit/s.

Korisnici priključeni na javni mrežu preko primarnih izvoda pretplatničkog kabela PK-01 (područje Zaglav i Karbuni) imaju duljinu p.p. kraću od 4 km (promjer vodiča 0,4 mm) te prema već spomenutoj tablici prijenosnih brzina mogu ostvarivati prijenosne brzine koje su veće od 1 Mbit/s. Izuzetak je primarni izvod PK-01-012 koji ima duljinu p.p. 4081 m i na kojem prema dostavljenim podacima HT-a (vidi: *Analiza silaznih i uzlaznih prijenosnih brzina po pojedinim kabelskim pravcima*“ PM Potirna) korisnik ostvaruje brzinu prijenosa od cca 2,7 Mbit/s.

Modernizacija telekomunikacijske mreže na predmetnom području planirana je kroz sredstva iz Okvirnog nacionalnog programa za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja. Dubrovačko-neretvanska županija je pripremila Plan razvoja infrastrukture širokopojasnog pristupa na području o. Korčule (nositelj projekta Grad Korčula) za koji je završena javna rasprava i kojim se osigurava razvoj pristupne širokopojasne infrastrukture nove generacije na području cijelog naselja Potirna.

Odabir tehničkog rješenja kojim će biti omogućeno pružanje univerzalne usluge korisnicima na području uvale Triporte i Poplat isključivo je domeni odluke HT-a nakon što se prethodno provedu određene tehničko-ekonomske analize.

Na temelju utvrđenog činjeničnog stanja, HAKOM je nakon ocjene svih iznesenih tvrdnji i dokaza utvrdio sljedeće.

Sukladno članku 35. stavku 1. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17; dalje: ZEK) univerzalne usluge moraju biti dostupne svim krajnjim korisnicima usluga po pristupačnoj cijeni na cijelom području Republike Hrvatske, na temelju razumnog zahtjeva krajnjeg korisnika usluga, neovisno o njihovoj zemljopisnoj lokaciji.

Sukladno članku 35. stavku 2. točki 1. ZEK-a univerzalne usluge obuhvaćaju pristup javnoj komunikacijskoj mreži i javno dostupnim telefonskim uslugama na nepokretnoj lokaciji, što omogućuje govornu komunikaciju, komunikaciju putem telefaksa i podatkovnu komunikaciju, uz brzine prijenosa podataka koje omogućuju djelotvoran pristup internetu, uzimajući u obzir raširene tehnologije kojim se koristi većina pretplatnika, kao i tehnološku ostvarivost.

Odlukom HAKOM-a (Klasa: UP/I-344-01/15-07/01, Urbroj: 376-10-15-19) od 23. rujna 2015., HT je određen operatorom univerzalnih usluga na teritoriju Republike Hrvatske za razdoblje u trajanju od četiri godine.

HT je, sukladno članku 18. stavku 5. Pravilnika o univerzalnim uslugama u elektroničkim komunikacija (NN br. 146/12, 82/14 i 41/16; dalje: Pravilnik) obavezan realizirati svaki razumni zahtjev korisnika za pristupom javnoj telefonskoj mreži i javno dostupnim telefonskim uslugama na jednoj nepokretnoj lokaciji korisnika, odnosno na mjestu njegova boravišta ili prebivališta.

Sukladno članku 19. stavku 5. Pravilnika operator univerzalnih usluga obavezan je osigurati da pretplatnički pristupni vodovi u njegovoj komunikacijskoj mreži omogućuju brzinu prijenosa podataka od najmanje 1 Mbit/s.

Slijedom navedenog ostaje sporno je li zahtjev korisnika da im se omogući univerzalna usluga razuman. Zakonodavac nije posebno određivao kada se zahtjev korisnika ima smatrati razumnim već je isto ostavio u slobodnoj dispoziciji HAKOM-a.

Pri odlučivanju o osnovanosti zahtjeva korisnika, HAKOM je uzeo u obzir činjenicu da se radi o zahtjevu većeg broja korisnika, odnosno da veći dio naselja nema mogućnost univerzalne usluge. HAKOM je također uzeo u obzir da se usluga korisnicima može realizirati uz određena investicijska ulaganja (cca 200.000,00 kn) što HAKOM smatra razumnim. Vezano za najavljena ulaganja u okviru Okvirnog nacionalnog programa za razvoj infrastrukture širokopojsnog pristupa u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja, ističe se kako se realizacija konkretnog projekta može očekivati tek krajem 2021., što HAKOM smatra neprikladnim u ovom slučaju.

Zaključno, HAKOM nije našao niti jedan razlog radi kojega bi se ovaj zahtjev imao smatrati nerazumnim slijedom čega je naloženo HT-u da u roku od 90 dana od dana zaprimanja ove odluke omogući korisnicima u dijelu naselju Potirna (uvala Triporte i Poplat) korištenje univerzalne usluge pristupa internetu s brzinama prijenosa podataka od najmanje 1 Mbit/s.

Slijedom svega navedenog, a u skladu s člankom 12. stavkom 1. točkom 4. i člankom 35. stavkom 1. ZEK-a, te člankom 18. stavkom 5. Pravilnika, riješeno je kao u dispozitivu ove odluke.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove odluke nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od primitka ove odluke.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Tonko Obuljen dipl. ing.

Dostaviti:

1. Hrvatski Telekom d.d., Roberta Frangeša Mihanovića 9, Zagreb, osobnom dostavom
2. Udruga za promicanje naselja Potirna-Nova, Potirna 69, 20271 Blato, UP-osobna dostava

3. U spis